

Rada
Unii Europejskiej

**Bruksela, 21 czerwca 2022 r.
(OR. en)**

**10437/22
ADD 1**

**AG 70
INST 245**

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 21 czerwca 2022 r.

Do: Sekretariat Generalny Rady

Dotyczy: ZAŁĄCZNIK do KOMUNIKATU KOMISJI
Komunikat Komisji dotyczący Konferencji w sprawie przyszłości Europy

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument ZAŁĄCZNIK do COM (2022) 404 final.

Zał.: ZAŁĄCZNIK do COM (2022) 404 final

Bruksela, dnia 17.6.2022 r.
COM(2022) 404 final

ANNEX

ZAŁĄCZNIK

do

**KOMUNIKATU KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO,
RADY EUROPEJSKIEJ, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU
EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW**

**KONFERENCJA W SPRAWIE PRZYSZŁOŚCI EUROPY
Od wizji do konkretnych działań**

ZAŁĄCZNIK

W niniejszym załączniku przedstawiono niewyczerpujący wykaz aktów prawnych i innych inicjatyw, za pomocą których Komisja wprowadza lub wprowadzi w życie propozycje i środki przedstawione w ramach Konferencji w sprawie przyszłości Europy, które wchodzą w zakres kompetencji Komisji. Komisja opracuje planowane działania i wnioski ustawodawcze inspirowane propozycjami przedstawionymi w ramach Konferencji z pełnym poszanowaniem norm lepszego stanowienia prawa, a także zasad pomocniczości i proporcjonalności, z należyтым uwzględnieniem ograniczeń finansowych w ramach obecnego budżetu wieloletniego. Komisja będzie również dążyć do zapewnienia, aby proponowanym inicjatywom towarzyszyły solidne działania i kampanie komunikacyjne, służące docieraniu do obywateli z informacjami o środkach z zakresu polityki UE oraz o ich wpływie i korzyściach, jakie przyniosą one w codziennym życiu obywateli.

W załączniku wymieniono propozycje przedstawione na Konferencji w odniesieniu do każdego z dziewięciu tematów i określono w odniesieniu do nich:

- ▶ działania już zaproponowane lub rozpoczęte przez Komisję Ursuli von der Leyen;
- ▶ wnioski ustawodawcze, do przyjęcia których Komisja wzywa Parlament Europejski lub Radę;
- ▶ planowane działania i akty prawne;
- ▶ nowe obszary działania zainspirowane Konferencją.

W ramach każdej sekcji kolejność inicjatyw Komisji jest zgodna z kolejnością propozycji i środków przedstawionych w ramach Konferencji. Jeżeli dana inicjatywa lub dany akt prawny UE obejmuje kilka tematów Konferencji, daną inicjatywę lub akt wymienia się tylko raz, w ramach najbardziej odpowiedniej propozycji przedstawionej na Konferencji. Na przykład plan REPowerEU wiąże się z pomysłami dotyczącymi tematów „Silniejsza gospodarka, sprawiedliwość społeczna i zatrudnienie” oraz „Zmiana klimatu i ochrona środowiska”, ale dotyczy przede wszystkim autonomii energetycznej, dlatego plan ten wymieniono w ramach tematu „UE na świecie”.

W załączniku wskazano nie tylko akty prawne, ale także narzędzia i programy komunikacyjne.

Chociaż wiele propozycji przedstawionych w ramach Konferencji jest zgodnych z działaniami i aktami prawnymi planowanymi przez Komisję, propozycje te zostaną uwzględnione przy przygotowywaniu tych planowanych działań i wniosków ustawodawczych. Wyniki Konferencji będą nie tylko stanowić dla Komisji inspirację do zgłębiania nowych obszarów refleksji, ale również wzbogacą jej sposób myślenia na temat działań oraz wniosków ustawodawczych i nieustawodawczych znajdujących się obecnie na etapie planowania.

We wprowadzaniu w życie strategii politycznych UE pomagają liczne fundusze i inne mechanizmy wsparcia. Wiele z nich ma charakter przekrojowy i obejmuje działania w ramach kilku tematów Konferencji. Najważniejsze z nich to:

- ▶ Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- ▶ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;
- ▶ Europejski Fundusz Społeczny Plus;
- ▶ Fundusz Spójności (wspierający inwestycje w dziedzinie ochrony środowiska i transportu, w tym infrastruktury);

- ▶ mechanizm sprawiedliwej transformacji obejmujący Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (wspierający terytoria najbardziej dotknięte transformacją w kierunku neutralności klimatycznej);
- ▶ Fundusz Solidarności Unii Europejskiej;
- ▶ tymczasowe ramy pomocy państwa;
- ▶ fundusze innowacyjne i modernizacyjne;
- ▶ Instrument „Łącząc Europę” (wspierający wzrost gospodarczy, zatrudnienie i konkurencyjność za sprawą ukierunkowanych inwestycji infrastrukturalnych w transport, energetykę i usługi cyfrowe);
- ▶ program „Cyfrowa Europa”;
- ▶ Erasmus+;
- ▶ Europejski Korpus Solidarności;
- ▶ program „Kreatywna Europa” wraz programem i-Portunus, programy „Kultura dla Europy” i „Muzyka dla Europy” wspierające mobilność artystów, twórców i osób zawodowo związanych z kulturą;
- ▶ Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- ▶ Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury;
- ▶ program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa”;
- ▶ Program UE dla zdrowia;
- ▶ Fundusz Azylu, Migracji i Integracji;
- ▶ program „Sprawiedliwość”;
- ▶ program „Obywatele, równość, prawa i wartości”;
- ▶ Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- ▶ Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy”;
- ▶ Instrument Wsparcia Technicznego (zapewniający państwom członkowskim wsparcie i wiedzę fachową na potrzeby opracowywania i wdrażania reform, w tym w zakresie działań w dziedzinie klimatu, transformacji cyfrowej i zdrowia).

1. ZMIANA KLIMATU I OCHRONA ŚRODOWISKA

Konferencja zaowocowała sześcioma propozycjami, które pomogą UE przeprowadzić działaniom w obszarze zmiany klimatu i ochrony środowiska¹.

- 1. Rolnictwo, produkcja żywności, bioróżnorodność i ekosystemy, zanieczyszczenie – bezpieczna, zrównoważona, sprawiedliwa, uwzględniająca ochronę klimatu i przystępna cenowo produkcja żywności, z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, środowiska, ochrony bioróżnorodności i ekosystemów, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego.*
- 2. Rolnictwo, produkcja żywności, bioróżnorodność i ekosystemy, zanieczyszczenie – ochrona i przywrócenie bioróżnorodności, krajobrazu i oceanów oraz wyeliminowanie zanieczyszczeń.*
- 3. Zmiana klimatu, energetyka, transport – zwiększenie europejskiego bezpieczeństwa energetycznego i osiągnięcie niezależności energetycznej UE przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwej transformacji i zagwarantowaniu Europejczykom wystarczającej, przystępnej cenowo i zrównoważonej energii. Przeciwdziałanie zmianie klimatu, wiodąca rola UE na świecie w działaniach na rzecz zrównoważonej energii, i respektowanie globalnych celów klimatycznych.*
- 4. Zmiana klimatu, energetyka, transport – zapewnienie nowoczesnej, ekologicznej i bezpiecznej infrastruktury wysokiej jakości, zapewnienie łączności, w tym w regionach wiejskich i wyspiarskich, w szczególności dzięki przystępnemu cenowo transportowi publicznemu.*
- 5. Zrównoważona konsumpcja, pakowanie i produkcja – poprawa wykorzystania materiałów i zarządzania nimi w UE, aby gospodarka Unii była w większym stopniu oparta na obiegu zamkniętym, bardziej autonomiczna i mniej zależna. Budowanie gospodarki o obiegu zamkniętym w drodze propagowania zrównoważonych produktów i produkcji w UE. Zapewnienie zgodności wszystkich produktów wprowadzanych do obrotu w UE ze wspólnymi normami środowiskowymi UE.*
- 6. Informacje, świadomość, dialog i styl życia – wspieranie wiedzy, świadomości, edukacji i dialogów na temat środowiska, zmiany klimatu, zużycia energii i zrównoważonego rozwoju.*

Aby zrealizować propozycje przedstawione w ramach Konferencji, Komisja: przedstawiła już:

- ▶ Europejski Zielony Ład;
- ▶ strategię „Od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwych, zdrowych i przyjaznych dla środowiska systemów żywnościowych;
- ▶ zreformowaną wspólną politykę rolną;
- ▶ plan działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń;

¹ Tych sześć propozycji obejmuje łącznie 57 konkretnych środków.

- ▶ Plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym;
- ▶ unijną strategię na rzecz bioróżnorodności 2030;
- ▶ nową strategię leśną UE 2030;
- ▶ zobowiązanie do zasadzenia 3 mld drzew do 2030 r. oraz aplikację MapMyTree;
- ▶ komunikat w sprawie zrównoważonej niebieskiej gospodarki;
- ▶ misje dotyczące oceanów w ramach programu „Horyzont Europa”;
- ▶ plan działania w zakresie rolnictwa ekologicznego;
- ▶ Europejskie prawo o klimacie;
- ▶ strategię w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności;
- ▶ strategię na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności;
- ▶ strategię dotyczącą energii słonecznej;
- ▶ strategię na rzecz energii z morskich źródeł odnawialnych;
- ▶ rozporządzenie w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w sektorze energetycznym;
- ▶ plan awaryjny na wypadek kryzysu dla sektora transportu;
- ▶ partnerstwa europejskie, m.in. na rzecz ratowania różnorodności biologicznej, na rzecz przejścia na czystą energię, na rzecz ekologicznego lotnictwa, Wspólne Europejskie Przedsięwzięcie Kolejowe, partnerstwa na rzecz kooperatywnej, opartej na sieci i zautomatyzowanej mobilności, na rzecz czystego wodoru, strategiczny plan działania na rzecz baterii, partnerstwo „W kierunku bezemisyjnego transportu drogowego”, partnerstwo „Processes4Planet” na rzecz neutralnych dla klimatu sektorów energochłonnych;
- ▶ misje UE mobilizujące instytucje i obywateli do uczynienia 100 miast neutralnymi dla klimatu i inteligentnymi, a także do przywrócenia stanu europejskich oceanów i wód do 2030 r., przystosowania się do zmiany klimatu za sprawą wsparcia co najmniej 150 europejskich regionów i społeczności w uzyskaniu odporności na zmianę klimatu oraz stworzenia 100 żywych laboratoriów i sztandarowych projektów na rzecz zdrowych gleb;
- ▶ uwzględnianie zasady „nie czyń poważnych szkód” i ambitnych celów w zakresie wydatków związanych z klimatem w wieloletnich ramach finansowych i NextGenerationEU;
- ▶ podprogramy LIFE w zakresie transformacji w kierunku czystej energii i działań w dziedzinie klimatu;
- ▶ decyzję w sprawie Europejskiego Roku Kolei;
- ▶ plan działania na rzecz rozwoju dalekobieżnych i transgranicznych kolejowych przewozów pasażerskich;
- ▶ inicjatywę „Fala renowacji”;
- ▶ przegląd dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych oraz Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń;
- ▶ przegląd planów zrównoważonej mobilności miejskiej w nowych unijnych ramach mobilności miejskiej z 2021 r.;
- ▶ zalecenie Komisji dotyczące ubóstwa energetycznego;
- ▶ działanie pilotażowe na rzecz zielonego wodoru w ramach europejskiej przestrzeni badawczej;
- ▶ komunikat „Zrównoważony obieg węgla” wraz z szeregiem działań, w tym „zintegrowaną oceną użytkowania gruntów w ramach biogospodarki” w celu wsparcia unijnej strategii dotyczącej biogospodarki;
- ▶ sojusz na rzecz czystego wodoru, służący propagowaniu inwestycji i stymulowaniu wdrażania produkcji i stosowania czystego wodoru;

- ▶ ścieżki transformacji na rzecz bardziej odpornych, ekologicznych i cyfrowych ekosystemów;
- ▶ komunikat „Nasze odpady, nasza odpowiedzialność”;
- ▶ Europejski Pakt na rzecz Klimatu;
- ▶ nowy europejski Bauhaus;
- ▶ strategię UE na rzecz zrównoważonych wyrobów włókienniczych o obiegu zamkniętym;
- ▶ strategię UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu;
- ▶ platformę sprawiedliwej transformacji;
- ▶ kodeks postępowania dla przedsiębiorstw działających w sektorze żywności, pomocny w budowaniu społecznie odpowiedzialnego łańcucha wartości w sektorze żywności, zmniejszającego ślad środowiskowy i klimatyczny UE;
- ▶ zalecenie w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej;
- ▶ wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu i środowiska oraz cele związane z energią, a także na system handlu emisjami;

wzywa Parlament Europejski lub Radę do bezzwłocznego przyjęcia:

- ▶ pakietu „Gotowi na 55”, aby dostosować politykę UE w dziedzinie klimatu, energii, użytkowania gruntów, transportu i opodatkowania do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55 % do 2030 r.;
 - mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂;
 - zmiany dyrektywy w sprawie opodatkowania energii w celu aktualizacji minimalnych stawek podatków od paliw i produktów energetycznych;
 - dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej przewidującej podwyższony cel – 13 % (zamiast 9 %);
 - rozporządzenia w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa;
 - zmiany rozporządzenia określającego normy emisji CO₂ dla samochodów osobowych i dla lekkich pojazdów użytkowych;
 - wniosku dotyczącego zmiany rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów;
 - wersji przekształconej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej przewidującego podwyższony cel – 45 % (zamiast 40 %);
 - zmiany dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków;
 - Społecznego Funduszu Klimatycznego;
 - zmiany rozporządzenia w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych;
 - inicjatywy FuelEU Maritime;
 - inicjatywy ReFuelEU Aviation;
 - pakietu dotyczącego gazu zdekarbonizowanego i wodoru;
 - systemu handlu emisjami, w tym jego rozszerzenia na budynki i transport drogowy;
 - zmiany rozporządzenia w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych;
 - rozporządzenia w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową;
- ▶ inicjatywy dotyczącej zrównoważonych produktów;
- ▶ oceny adekwatności zasady „zanieczyszczający płaci”;
- ▶ zmiany rozporządzenia w sprawie transeuropejskiej sieci transportowej w celu poprawy jakości sieci kolejowej UE i zapewnienia w ten sposób wysokich standardów

w całej bazowej sieci TEN-T do 2030 r. oraz nowych standardów w całej rozszerzonej sieci do 2040 r.;

- ▶ dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych;
- ▶ rozporządzenia w sprawie wylesiania i degradacji lasów;
- ▶ rozporządzenia ustanawiającego ramy ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla zrównoważonych produktów, w tym cyfrowych paszportów produktu;
- ▶ umożliwienia konsumentom zielonej transformacji;
- ▶ zmiany rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych w celu zapewnienia, aby obowiązujące ramy regulacyjne dobrze służyły spełnianiu przez środowisko zbudowane celów UE w zakresie zrównoważonego rozwoju i celów klimatycznych;
- ▶ wniosku dotyczącego nowego rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów;

zamierza przedstawić wnioski dotyczące:

- ▶ wprowadzenia celów dotyczących redukcji ilości odpadów żywnościowych;
- ▶ twierdzeń dotyczących ekologiczności na etykietach produktów na podstawie metod śladu środowiskowego;
- ▶ przepisów dotyczących zrównoważonych systemów żywnościowych (w tym etykietowania zrównoważonej żywności);
- ▶ wytycznych w sprawie odstępstwa od przepisów antymonopolowych w odniesieniu do umów dotyczących zrównoważonego rozwoju w rolnictwie;
- ▶ Planu działania w celu ochrony zasobów rybnych i ochrony ekosystemów morskich;
- ▶ wspólnego komunikatu w sprawie programu międzynarodowego zarządzania oceanami;
- ▶ aktualizacji dyrektywy w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów;
- ▶ zmian najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości niektórych pestycydów w odniesieniu do przywożonej żywności z uwzględnieniem aspektów środowiskowych o znaczeniu globalnym;
- ▶ zmian wymogów dotyczących danych, kryteriów zatwierdzania i zasad oceny mikroorganizmów w celu ułatwienia ich dostępu do rynku środków ochrony roślin niskiego ryzyka;
- ▶ przepisów dotyczących wiążących celów UE w zakresie odbudowy zasobów przyrodniczych;
- ▶ świadectw usunięcia dwutlenku węgla;
- ▶ ram polityki w zakresie tworzyw sztucznych pochodzenia biologicznego oraz biodegradowalnych i kompostowalnych tworzyw sztucznych;
- ▶ wniosku ustawodawczego w sprawie dobrostanu zwierząt, w tym stopniowego znoszenia i ostatecznie zakazu stosowania systemów klatkowych w odniesieniu do rozszerzonego zakresu zwierząt w ramach skutecznej realizacji europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Koniec Epoki Klatkowej”;
- ▶ przeglądu dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej, której celem jest ochrona ekosystemu morskiego i różnorodności biologicznej;
- ▶ przeglądu mandatu Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego;
- ▶ zmiany dyrektywy dotyczącej zwalczania zanieczyszczenia pochodzącego ze statków;
- ▶ zmiany dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych;
- ▶ zmienionego wykazu zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych;
- ▶ wytycznych wspierających wdrożenie rozporządzenia w sprawie ponownego wykorzystania wody;

- ▶ zmiany przepisów dotyczących jakości powietrza dla ułatwienia stosowania zasady „zanieczyszczający płaci”;
- ▶ zmiany inicjatywy UE na rzecz owadów zapylających w celu lepszej ochrony owadów;
- ▶ środków służących ograniczeniu niezamierzonego uwalniania mikrodrobin plastiku do środowiska;
- ▶ komunikatu w sprawie przeformułowania strategicznego planu w dziedzinie technologii energetycznych;
- ▶ multimodalnych cyfrowych usług mobilności, aby lepiej zintegrować transport publiczny i usługi kolejowe oraz ułatwić cyfrowe planowanie podróży;
- ▶ inicjatywy CountEmissionsEU w dziedzinie transportu;
- ▶ zmiany rozporządzenia w sprawie przewozów lotniczych i rozporządzenia w sprawie przydzielania czasu na start lub lądowanie;
- ▶ Sojuszu na rzecz Bezemisyjnego Lotnictwa w celu przyspieszenia przejścia na loty neutralne pod względem emisji dwutlenku węgla;
- ▶ pakietu dotyczącego ekologizacji transportu towarowego, w tym wniosku dotyczącego pojazdów ciężkich;
- ▶ prawodawstwa dotyczącego obserwacji lasów, sprawozdawczości i ram gromadzenia danych w tej dziedzinie;
- ▶ przeglądu dyrektywy ramowej w sprawie odpadów, m.in. w celu zapobiegania powstawaniu odpadów, harmonizacji systemów zbiórki odpadów i ustanowienia zharmonizowanych unijnych zasad rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych z ekomodulacją opłat;
- ▶ reformy celnej, która będzie służyła udoskonaleniu Unii Celnej, zapewniając dla niej silniejsze ramy, pozwalające na lepszą ochronę obywateli UE i jednolitego rynku;
- ▶ aktu o zdrowiu gleb;
- ▶ inicjatywy dotyczącej uzasadnienia twierdzeń dotyczących ekologiczności;
- ▶ przeglądu dyrektywy w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, w tym ewentualnych działań dotyczących systemów zwrotu;
- ▶ inicjatywy na rzecz zrównoważonej konsumpcji towarów służącej rozwiązaniu problemu celowego postarzania i zapewnieniu prawa do naprawy;
- ▶ rozszerzenia systemów odpowiedzialności producenta, zapewnienia zachęt do wymiany informacji i dobrych praktyk w zakresie recyklingu odpadów oraz propagowania tej wymiany;
- ▶ decyzji wykonawczej dotyczącej produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych ustanawiającej przepisy w zakresie obliczania, weryfikacji i zgłaszania zawartości materiałów z recyklingu w jednorazowych butelkach na napoje z tworzyw sztucznych;
- ▶ norm emisji Euro 7 dla samochodów osobowych, dostawczych, ciężarowych i autobusów;
- ▶ sprawozdania dotyczącego prognozy strategicznej na temat połączenia transformacji ekologicznej i transformacji cyfrowej w nowym kontekście geopolitycznym;

rozważaj nowe obszary działania, takie jak:

- ▶ prawodawstwo dotyczące roślin produkowanych przy użyciu niektórych nowych technik genomowych;
- ▶ normy w zakresie dobrostanu zwierząt w odniesieniu do towarów przywożonych;
- ▶ możliwości etykietowania dotyczącego dobrostanu zwierząt;
- ▶ wytyczne dotyczące specyficznego dla poszczególnych sektorów stosowania zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”;

- ▶ ogólnounijna ocena projektów zaktualizowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu;
- ▶ zwiększanie prywatnego finansowania na rzecz efektywności energetycznej;
- ▶ przeciwdziałanie wpływowi gospodarowania odpadami na środowisko;
- ▶ środki mające na celu ograniczenie zanieczyszczenia świetlnego;
- ▶ dalsze propagowanie infrastruktury rowerowej i stref wolnych od ruchu samochodowego (uregulowania dotyczące dostępu pojazdów do obszarów miejskich);
- ▶ plan działania wspierający transformację energetyczną sektorów rybołówstwa i akwakultury;
- ▶ wniosek ustawodawczy w sprawie zwiększenia udziału pojazdów bezemisyjnych w publicznych i firmowych flotach samochodowych powyżej określonej wielkości;
- ▶
- ▶ ocena konieczności wprowadzenia ogólnounijnego zwolnienia z podatku VAT od biletów kolejowych na przewozy międzynarodowe, aby znacznie obniżyć koszty ponoszone przez pasażerów w ruchu kolejowym.

2. ZDROWIE

Konferencja zaowocowała czterema propozycjami dotyczącymi zdrowia²:

- 7. Zdrowa żywność i zdrowy styl życia – zapewnienie wszystkim Europejczykom dostępu do edukacji na temat zdrowej żywności oraz do zdrowej i przystępnej cenowo żywności jako elementu zdrowego stylu życia.*
- 8. Wzmocnienie systemu opieki zdrowotnej – zwiększenie odporności i jakości systemów opieki zdrowotnej w UE.*
- 9. Szersze rozumienie zdrowia – przyjęcie całościowego podejścia do zdrowia, uwzględniającego – poza chorobami i leczeniem – kompetencje zdrowotne i profilaktykę oraz wspieranie wspólnego zrozumienia wyzwań stojących przed osobami chorymi lub niepełnosprawnymi, zgodnie z podejściem „Jedno zdrowie”, na które należy położyć nacisk jako na horyzontalną i podstawową zasadę obejmującą wszystkie obszary polityki UE.*
- 10. Równy dostęp do opieki zdrowotnej dla wszystkich – ustanowienie „prawa do zdrowia” w drodze zagwarantowania wszystkim Europejczykom równego i powszechnego dostępu do przystępnej cenowo, wysokiej jakości opieki zdrowotnej obejmującej profilaktykę i leczenie.*

Aby zrealizować propozycje przedstawione w ramach Konferencji, Komisja: przedstawiła już:

- ▶ strategię w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności, która ma na celu pobudzenie innowacji na rzecz bezpiecznych i zrównoważonych chemikaliów oraz zwiększenie ochrony zdrowia ludzi i środowiska przed niebezpiecznymi chemikaliami;
- ▶ plan działania na rzecz rolnictwa ekologicznego i towarzyszący mu pakiet legislacyjny;
- ▶ europejski plan walki z rakiem, obejmujący 10 inicjatyw przewodnich;
- ▶ misję badawczą dotyczącą chorób nowotworowych w ramach programu „Horyzont Europa”: wykorzystanie europejskiego planu walki z rakiem do poprawy życia ponad 3 mln osób do 2030 r.;
- ▶ strategię farmaceutyczną dla Europy;
- ▶ zalecenia dla poszczególnych krajów w dziedzinie zdrowia w ramach europejskiego semestru – rocznego cyklu koordynacji polityki gospodarczej;
- ▶ Urząd ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia (HERA);
- ▶ rozporządzenie w sprawie wzmocnienia roli Europejskiej Agencji Leków w zakresie gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej i zarządzania kryzysowego w odniesieniu do produktów leczniczych i wyrobów medycznych;
- ▶ partnerstwa europejskie, na przykład w ramach podejścia „Jedno zdrowie”, w odniesieniu do oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, partnerstwa służące

² Te cztery propozycje obejmują łącznie 24 konkretne środki.

wspieraniu europejskiej przestrzeni badawczej na rzecz badań w dziedzinie zdrowia, partnerstwa na rzecz transformacji systemów ochrony zdrowia i opieki oraz na rzecz gotowości na wypadek pandemii;

- ▶ zaktualizowane przepisy dotyczące VAT, w tym rozszerzony wykaz zwolnionych z VAT produktów i usług w zakresie zdrowia publicznego;
- ▶ inicjatywę „Zdrowsi razem” mającą na celu pomoc państwom członkowskim w określeniu i wdrożeniu skutecznych strategii politycznych i działań służących zmniejszeniu obciążenia związanego z poważnymi chorobami zakaźnymi, uwzględniających również zdrowie psychiczne;
- ▶ kodeks postępowania w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia działalności spożywczej i praktyk handlowych;
- ▶ zorganizowany dialog na temat bezpieczeństwa dostaw leków w celu wzmocnienia odporności farmaceutycznych łańcuchów dostaw i zapewnienia bezpieczeństwa dostaw, bez uszczerbku dla przystępności cenowej;
- ▶ europejską chmurę dla otwartej nauki, aby zapewnić specjalne platformy (takie jak europejska platforma danych dotyczących COVID-19) do wymiany danych medycznych, klinicznych i genomowych;
- ▶ manifest dotyczący unijnych badań naukowych w zakresie COVID-19 w celu zmaksymalizowania dostępności wyników badań w walce z pandemią COVID-19;
- ▶ rozporządzenie w sprawie rozszerzenia mandatu Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób;
- ▶ rozporządzenie w sprawie ram środków służących zapewnieniu zaopatrzenia w medyczne środki przeciwdziałania na wypadek kryzysowych sytuacji zagrożenia zdrowia publicznego na poziomie Unii;
- ▶ obowiązkowe minimalne kryteria dotyczące zamówień na zrównoważoną żywność w szkołach i instytucjach publicznych;
- ▶ zmianę ram prawnych dotyczących krwi, tkanek i komórek;
- ▶ opracowywane wraz z państwami członkowskimi zachęty podatkowe do zdrowego odżywiania się;

wzywa Parlament Europejski lub Radę do bezzwłocznego przyjęcia:

- ▶ rozporządzenia w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia;
- ▶ rozporządzenia w sprawie europejskiego obszaru danych zdrowotnych, którego celem jest poprawa świadczenia opieki zdrowotnej w całej UE, umożliwienie ludziom kontroli nad ich danymi zdrowotnymi, umożliwienie pracownikom służby zdrowia bezpiecznego dostępu do indywidualnych „skrótowych kart zdrowia pacjenta” (europejski indywidualny elektroniczny paszport zdrowotny); zapewnienia spójnych, bezpiecznych, godnych zaufania i skutecznych ram wykorzystania danych dotyczących zdrowia;

zamierza przedstawić wnioski dotyczące:

- ▶ zmiany rozporządzenia w sprawie informacji o żywności dla konsumentów, z uwzględnieniem zharmonizowanych wymogów w zakresie obowiązkowego podawania wartości odżywczej z przodu opakowania w celu umożliwienia konsumentom dokonywania świadomych, zdrowych i zrównoważonych wyborów żywieniowych;

- ▶ zalecenia dotyczącego bezpiecznych i zrównoważonych materiałów i chemikaliów już na etapie projektowania w celu zapewnienia przemysłowi i organom regulacyjnym wytycznych dotyczących tworzenia nowych materiałów i chemikaliów;
- ▶ zmienionego prawodawstwa farmaceutycznego zapewniającego szybszy dostęp do wysokiej jakości, bezpiecznych, przystępnych cenowo i ekologicznych leków we wszystkich państwach członkowskich;
- ▶ zmienionych przepisów dotyczących leków stosowanych w leczeniu chorób rzadkich i leczeniu dzieci;
- ▶ planu działania na rzecz lepszego gospodarowania składnikami odżywczymi;
- ▶ zalecenia w sprawie nowotworów zwalczanych drogą szczepień;
- ▶ aktualizacji zalecenia w sprawie badań przesiewowych w kierunku raka;
- ▶ innowacyjnych podejść do badań i zamówień publicznych w dziedzinie środków przeciwdrobnoustrojowych i alternatyw dla nich;
- ▶ nowego działania mającego na celu ułatwienie wymiany i przeszczepiania nerek przez konkretnych biorców i dawców w ramach Programu działań Unii w dziedzinie zdrowia na 2023 r.;
- ▶ nowej globalnej strategii w dziedzinie zdrowia;

rozważy nowe obszary działania, takie jak:

- ▶ cyfrowe i umieszczane z przodu opakowania oznakowanie dotyczące śladu ekologicznego produktu;
- ▶ sposoby na zwiększenie uczestnictwa w Europejskim Tygodniu Zdrowia Publicznego;
- ▶ pakiet patentowy, w tym inicjatywa dotycząca dodatkowych świadectw ochronnych i licencji przymusowych na patenty;
- ▶ środki mające na celu przeciwdziałanie wprowadzaniu do obrotu i reklamowaniu produktów, z którymi wiąże się ryzyko zachorowania na raka;
- ▶ skutki przepisów na rzecz środowisk wolnych od dymu tytoniowego;
- ▶ nowe, kompleksowe podejście do zdrowia psychicznego.

3. SILNIEJSZA GOSPODARKA, SPRAWIEDLIWOŚĆ SPOŁECZNA, ZATRUDNIENIE

Konferencja zaowocowała sześcioma ogólnymi propozycjami dotyczącymi wzmocnienia gospodarki UE, sprawiedliwości społecznej i zatrudnienia³:

- 11. Zrównoważony wzrost gospodarczy i innowacje – proponuje się, by UE wspierała przejście na model zrównoważonego i odpornego wzrostu gospodarczego, z uwzględnieniem – w ramach europejskiego semestru – transformacji ekologicznej i cyfrowej o silnym wymiarze społecznym oraz przy założeniu wzmocnienia pozycji obywateli, związków zawodowych i przedsiębiorstw. Konwencjonalne wskaźniki makroekonomiczne i PKB można uzupełnić nowymi wskaźnikami w celu uwzględnienia nowych priorytetów europejskich, takich jak Europejski Zielony Ład lub Europejski filar praw socjalnych, oraz lepszego odzwierciedlenia transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz dobrostanu ludzi.*
- 12. Zwiększanie konkurencyjności UE i dalsze pogłębianie jednolitego rynku – proponuje się zwiększenie konkurencyjności i odporności gospodarki, jednolitego rynku i przemysłu Unii Europejskiej, a także ograniczenie jej zależności strategicznych. Należy propagować w UE kulturę przedsiębiorczości, w której zachęca się do tworzenia innowacyjnych przedsiębiorstw różnej wielkości, a w szczególności mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MMŚP) i start-upów, i w której będą one mogły się rozwijać, przyczyniając się do zwiększenia odporności i spójności społeczeństw. Aby ułatwić realizację wizji bardziej społecznej Europy, potrzebna jest silna funkcjonująca gospodarka rynkowa.*
- 13. Rynek pracy sprzyjający włączeniu społecznemu – proponuje się poprawę funkcjonowania rynków pracy, tak aby zapewniały one bardziej sprawiedliwe warunki pracy i promowały równość płci, a także sprzyjały zatrudnieniu, w tym zatrudnieniu osób młodych i osób ze słabszych grup. UE, jej państwa członkowskie i partnerzy społeczni muszą dążyć do tego, by położyć kres ubóstwu pracujących, zapewnić prawa osobom pracującym za pośrednictwem platform internetowych, zakazać nieodpłatnych stażów i zapewnić sprawiedliwą mobilność pracowników w UE. Należy propagować dialog społeczny i rokowania zbiorowe. Trzeba zapewnić pełne wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych, w tym jego odnośnych głównych celów na rok 2030, na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym w obszarach „równych szans i dostępu do zatrudnienia” oraz „sprawiedliwych warunków pracy”, z poszanowaniem kompetencji oraz zasad pomocniczości i proporcjonalności, a także włączyć do Traktatów protokół w sprawie postępu społecznego. Należy przy tym respektować tradycje krajowe i autonomię partnerów społecznych oraz współpracować ze społeczeństwem obywatelskim.*
- 14. Silniejsza polityka społeczna – proponuje się ograniczenie nierówności, walkę*

³ Tych sześć propozycji obejmuje łącznie 61 konkretnych środków.

z wykluczeniem społecznym i zwalczanie ubóstwa. Należy wprowadzić kompleksową strategię na rzecz walki z ubóstwem, która może obejmować m.in. wzmocnienie gwarancji dla dzieci i gwarancji dla młodzieży, wprowadzenie płacy minimalnej, wspólne unijne ramy dla systemów dochodu minimalnego i godne mieszkalność socjalne. Trzeba zapewnić pełne wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych, w tym jego odnośnych głównych celów na rok 2030, na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym w obszarze „ochrony socjalnej i włączenia społecznego”, z należyтым uwzględnieniem odpowiednich kompetencji oraz zasad pomocniczości i proporcjonalności, a także włączyć do Traktatów protokół w sprawie postępu społecznego.

15. Przemiany demograficzne – jako jeden z najważniejszych elementów ogólnej odporności Europy proponuje się stawienie czoła wyzwaniom wynikającym z przemian demograficznych, w szczególności zaradzenie niskiemu współczynnikowi urodzeń i ciągłemu starzeniu się społeczeństwa, przez zapewnienie wsparcia dla osób na różnym etapie życia. Powinno to obejmować kompleksowe działania skierowane do wszystkich pokoleń, od dzieci i młodzieży, przez rodziny i ludność w wieku produkcyjnym, po osoby starsze, które nadal wykazują gotowość do pracy, jak również te, które przechodzą na emeryturę lub potrzebują opieki.

16. Polityka fiskalna i podatkowa – proponuje się, aby UE promowała ukierunkowane na przyszłość inwestycje koncentrujące się na zielonej i cyfrowej transformacji, w znacznym stopniu uwzględniające aspekt społeczny i aspekt płci, biorąc również pod uwagę przykłady NextGenerationEU i instrumentu SURE. UE musi uwzględnić społeczne i gospodarcze skutki wojny w Ukrainie oraz związek między zarządzaniem gospodarczym UE a nowym kontekstem geopolitycznym, a także wzmocnić swój budżet dzięki nowym zasobom własnym. Obywatele chcą, by opodatkowanie w mniejszym stopniu obciążało osoby fizyczne i MŚP, a w większym – podmioty uchylające się od opodatkowania, duże podmioty zanieczyszczające środowisko oraz gigantów branży cyfrowej. Jednocześnie chcą, aby UE wspierała zdolność państw członkowskich i władz lokalnych do samodzielnego finansowania się i korzystania z funduszy UE.

Aby zrealizować propozycje przedstawione w ramach Konferencji, Komisja: przedstawiła już:

- ▶ plan działania na rzecz gospodarki społecznej, który ułatwi organizacjom gospodarki społecznej odnoszenie sukcesów i rozwój;
- ▶ zmianę dyrektywy w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych;
- ▶ komunikat „Polityka konkurencji gotowa na nowe wyzwania”;
- ▶ zaktualizowaną strategię przemysłową UE i plan zawiązywania sojuszków w obszarach surowców, czystego wodoru, baterii, tworzyw sztucznych o zamkniętym cyklu życia, danych, technologii przetwarzania brzegowego i rozwiązań chmurowych w przemyśle, technologii półprzewodnikowych, paliw odnawialnych i niskoemisyjnych, bezemisyjnego lotnictwa, energii słonecznej, a także unijny standard wspierania start-upów sprzyjający rozwojowi przedsiębiorczości za pośrednictwem sojuszków;

- ▶ przegląd rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych oraz wytycznych w tym zakresie;
- ▶ ocenę adekwatności unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa;
- ▶ komunikat w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych;
- ▶ zmianę wytycznych w sprawie regionalnej pomocy państwa;
- ▶ zmianę komunikatu w sprawie ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania;
- ▶ europejski instrument tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE);
- ▶ zmianę zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną;
- ▶ włączenie celów zrównoważonego rozwoju do ram europejskiego semestru;
- ▶ indeks wyników transformacji zawierający ranking państw według ich postępów w dążeniu do zrównoważonego rozwoju;
- ▶ partnerstwa europejskie, na przykład „Made in Europe”, w dziedzinie kluczowych technologii cyfrowych oraz inteligentnych sieci i usług;
- ▶ strategiczne ramy UE dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy;
- ▶ Europejską Radę ds. Innowacji – program przewodni mający na celu określenie, rozwój i zwiększenie skali przełomowych technologii i rewolucyjnych innowacji;
- ▶ platformę ds. dostosowania się do wymogów przyszłości – grupę ekspertów wysokiego szczebla, która ma pomóc w uproszczeniu przepisów UE i ograniczeniu związanych z tym zbędnych kosztów;
- ▶ Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych;
- ▶ wzmocnioną gwarancję dla młodzieży;
- ▶ europejski program na rzecz umiejętności pomagający osobom fizycznym i przedsiębiorstwom w rozwijaniu nowych i lepszych umiejętności, które będą mogły wykorzystać w praktyce, w tym pakt na rzecz umiejętności;
- ▶ inicjatywę ALMA (z ang.: Aim, Learn, Master, Achieve – mierz wysoko, ucz się, osiągaj biegłość, realizuj cele) na rzecz pomocy młodzieży w najbardziej niekorzystnej sytuacji, o mniejszych szansach, aby umożliwić im odnalezienie się na rynku pracy i w społeczeństwie w ich własnym kraju;
- ▶ kryterium kwalifikowalności w ramach programu „Horyzont Europa”, zgodnie z którym podmioty publiczne, organizacje badawcze i instytucje szkolnictwa wyższego muszą realizować plan dotyczący równowagi płci;
- ▶ nową inicjatywę „Women TechEU” dotyczącą finansowania i wsparcia przedsiębiorstw typu start-up prowadzonych przez kobiety;
- ▶ manifest STE(A)M na temat edukacji w dziedzinach STEAM uwzględniającej aspekt płci, jak wspomniano w unijnej strategii na rzecz uniwersytetów;
- ▶ pakt na rzecz obszarów wiejskich – wzmocnione zarządzanie obszarami wiejskimi UE;
- ▶ europejską platformę na rzecz przeciwdziałania bezdomności;
- ▶ europejską gwarancję dla dzieci służącą zapewnieniu każdemu dziecku w Europie zagrożonemu ubóstwem lub wyłączeniem społecznym dostęp do kluczowych usług, takich jak opieka zdrowotna, opieka nad dziećmi, edukacja, żywienie i mieszkalnictwo;
- ▶ dyrektywę w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych;
- ▶ grupę wysokiego szczebla ds. przyszłości ochrony socjalnej i państwa opiekuńczego w UE;
- ▶ testy MŚP w ocenach skutków;

- ▶ nowe europejskie ramy kariery naukowej, propozycję połączenia sił na szczeblu krajowym i europejskim w celu wzmocnienia umiejętności naukowców i mobilności międzysektorowej oraz wspierania zrównoważonego rozmieszczenia utalentowanych naukowców;
- ▶ działania naprawcze zmierzające do zmniejszenia przepaści innowacyjnej i budowania zdolności w zakresie badań naukowych i innowacji w państwach pozostających w tyle;
- ▶ Zieloną księgę w sprawie starzenia się;
- ▶ Zalecenie Komisji w sprawie skutecznego aktywnego wspierania zatrudnienia;
- ▶ dyrektywę w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie, i odnośne środki;
- ▶ komunikat „Plan działania na rzecz sprawiedliwego i prostego opodatkowania wspierającego odbudowę gospodarczą”;
- ▶ dyrektywę w sprawie zmiany stawek podatku od wartości dodanej, w tym obniżonych stawek VAT na wyposażenie dla dzieci;

wzywa Parlament Europejski lub Radę do bezzwłocznego przyjęcia:

- ▶ dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju w celu wspierania zrównoważonej i odpowiedzialnej filozofii zarządzania przedsiębiorstwem w globalnych łańcuchach wartości;
- ▶ dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju;
- ▶ dyrektywy w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych;
- ▶ dyrektywy w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania;
- ▶ wniosku dotyczącego nowych zasobów własnych;
- ▶ zmiany rozporządzeń w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego;
- ▶ dyrektywy w sprawie zapewnienia globalnego minimalnego poziomu opodatkowania grup wielonarodowych w Unii;
- ▶ rozporządzenia w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;

zamierza przedstawić wnioski dotyczące:

- ▶ przeglądu zarządzania gospodarczego;
- ▶ zalecenia w sprawie dochodu minimalnego;
- ▶ zalecenia w sprawie waloryzacji wiedzy;
- ▶ zmiany dyrektywy w sprawie azbestu w miejscu pracy;
- ▶ Europejskiego planu na rzecz innowacji, służącemu rozwiązaniu problemu kluczowych wąskich gardeł w celu zapewnienia maksymalnego wpływu inicjatyw i instrumentów politycznych UE wspierających innowacje;

- ▶ zmiany rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień horyzontalnych oraz wytycznych wyjaśniających przedsiębiorstwom, kiedy mogą współpracować ze swoimi konkurentami;
- ▶ zmiany obwieszczenia w sprawie definicji rynku;
- ▶ kontroli połączeń w UE – dalszego uproszczenia procedur;
- ▶ rozporządzenia w sprawie pomocy *de minimis*;
- ▶ wytycznych w sprawie układów zbiorowych dotyczących warunków pracy osób samozatrudnionych;
- ▶ cyfrowego euro;
- ▶ zakresu i skutków statusu banknotów i monet euro jako prawnego środka płatniczego;
- ▶ sprawozdania na temat usług podstawowych;
- ▶ sprawozdania z wdrażania dyrektywy w sprawie czasu pracy;
- ▶ wytycznych w sprawie oceny skutków dystrybucyjnych;
- ▶ pakietu służącego poprawie wyników na rynku pracy w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami;
- ▶ ram w zakresie otwartych finansów;
- ▶ przeglądu przepisów UE dotyczących usług płatniczych;
- ▶ strategii dotyczącej inwestycji detalicznych i pakietu legislacyjnego;
- ▶ „Działalności gospodarczej w Europie: ram opodatkowania dochodów (BEFIT)”;
- ▶ inicjatywy na rzecz ograniczania roli animatorów ułatwiających uchylanie się od opodatkowania i agresywne planowanie podatkowe;
- ▶ dyrektywy w sprawie wdrożenia globalnego porozumienia OECD w sprawie realokacji praw do opodatkowania;
- ▶ projektu pilotażowego dotyczącego europejskiego dowodu zabezpieczenia społecznego;
- ▶ inicjatywy na rzecz dialogu społecznego;
- ▶ stosowania i egzekwowania praw UE w zakresie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym urlopu rodzicielskiego, a także podnoszenia świadomości na ten temat;
- ▶ komunikatu w sprawie drenażu mózgów i towarzyszącej mu inicjatywy na rzecz pozyskiwania mózgów;
- ▶ zalecenia w sprawie opracowania warunków ramowych gospodarki społecznej;
- ▶ europejskiej strategii w dziedzinie opieki wraz z wnioskiem dotyczącym przeglądu celów barcelońskich w zakresie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie opieki długoterminowej;
- ▶ drugiego koszyka nowych zasobów własnych;
- ▶ zmiany zalecenia Rady w sprawie ram jakości staży;

rozważaj nowe obszary działania, takie jak:

- ▶ środki wsparcia regionów będących w pułapkach rozwojowych, w których utrzymuje się niski wzrost gospodarczy;
- ▶ dalsze prace na rzecz zrównoważonego, cyfrowego i odpornego przemysłu oraz rozwiązania problemu zależności;
- ▶ działanie w obliczu przemian demograficznych, zwłaszcza starzenia się społeczeństwa i wyludniania;
- ▶ zintegrowane podejście do pomiaru i monitorowania dobrostanu wykraczające poza PKB;
- ▶ dalsze rozszerzanie i udoskonalenie wykorzystania narzędzi i procesów cyfrowych w prawie spółek.

4. UE NA ŚWIECIE

Konferencja zaowocowała ośmioma ogólnymi propozycjami dotyczącymi UE na świecie⁴:

- 17. Zmniejszenie zależności UE od podmiotów zagranicznych w sektorach o strategicznym znaczeniu gospodarczym – proponuje się, aby UE podjęła działania w celu wzmocnienia swojej autonomii w kluczowych sektorach strategicznych, takich jak produkty rolne, strategiczne towary gospodarcze, półprzewodniki, produkty medyczne, innowacyjne technologie cyfrowe i środowiskowe oraz energia.*
- 18. Zmniejszenie zależności UE od podmiotów zagranicznych w sektorze energetyki – proponuje się, aby UE osiągnęła większą autonomię w dziedzinie produkcji i dostaw energii w kontekście trwającej zielonej transformacji.*
- 19. Określenie norm w UE i poza nią w stosunkach handlowych i inwestycyjnych – proponuje się, aby UE wzmocniła wymiar etyczny swoich stosunków handlowych i inwestycyjnych.*
- 20. Określenie norm w UE i poza nią w polityce ochrony środowiska – proponuje się, aby UE wzmocniła wymiar ekologiczny swoich stosunków handlowych.*
- 21. Podejmowanie decyzji i spójność wewnątrz Unii – proponuje się, aby UE zwiększyła swoją zdolność do szybkiego i skutecznego podejmowania decyzji, szczególnie w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), przemawiając jednym głosem i działając jako prawdziwie światowy partner, odgrywając pozytywną rolę na świecie i wnosząc cenny wkład w reagowanie na wszelkie kryzysy.*
- 22. Przejrzystość UE i jej stosunki z obywatelami – proponuje się, aby UE – w szczególności w działaniach na szczeblu międzynarodowym, m.in. w negocjacjach handlowych – poprawiła swoją dostępność dla obywateli za sprawą lepszego informowania, kształcenia, większego udziału obywateli i dbania o przejrzystość swoich działań.*
- 23. UE jako silny podmiot na arenie międzynarodowej w dziedzinie pokoju i bezpieczeństwa – proponuje się, aby UE nadal działała na rzecz propagowania dialogu oraz gwarantowania pokoju i międzynarodowego porządku opartego na zasadach, wzmacniając multilateralizm i opierając się na wieloletnich inicjatywach pokojowych UE, które przyczyniły się do przyznania jej Nagrody Nobla w 2012 r., przy jednoczesnym wzmacnianiu wspólnego bezpieczeństwa w Unii.*
- 24. UE jako silny podmiot na arenie międzynarodowej w dziedzinie budowania relacji – proponuje się, aby w stosunkach z państwami trzecimi UE była silnym podmiotem na arenie światowej w budowaniu stosunków.*

⁴ Tych osiem propozycji obejmuje łącznie 42 konkretne środki.

Aby zrealizować propozycje przedstawione w ramach Konferencji, Komisja przedstawiła już:

- ▶ ramy mobilności miejskiej;
- ▶ nowe tymczasowe kryzysowe ramy pomocy państwa;
- ▶ inicjatywę dla regionów górniczych w okresie transformacji na Bałkanach Zachodnich i w Ukrainie;
- ▶ środki wsparcia na rzecz odbudowy ukraińskiego ekosystemu badań naukowych i innowacji;
- ▶ Program działań dla Bałkanów Zachodnich dotyczący badań, innowacji, edukacji, kultury, młodzieży i sportu uruchomiony przez gospodarki państw członkowskich UE i krajów Bałkanów Zachodnich;
- ▶ strategię Europy na rzecz współpracy międzynarodowej w dziedzinie badań naukowych i innowacji pt. „Globalne podejście do badań naukowych i innowacji”, obejmującą stowarzyszenie partnerów o podobnych poglądach na całym świecie z programem „Horyzont Europa”;
- ▶ strategię „Zewnętrzne zobowiązania energetyczne UE w zmieniającym się świecie”;
- ▶ strategię UE wobec Arktyki;
- ▶ strategię UE dotyczącą Afryki;
- ▶ strategię Global Gateway;
- ▶ trzeci unijny plan działania w sprawie równości płci;
- ▶ Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji;
- ▶ komunikat w sprawie godnej pracy na całym świecie, którego głównym celem jest wyeliminowanie pracy dzieci oraz pracy przymusowej;
- ▶ strategię UE w zakresie normalizacji;
- ▶ Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony;
- ▶ komunikat w sprawie wspólnych zamówień w dziedzinie obronności;
- ▶ Plan gospodarczo-inwestycyjny dla Bałkanów Zachodnich;
- ▶ Zielony program działań dla Bałkanów Zachodnich;
- ▶ Partnerstwo na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej z Republiką Południowej Afryki,
- ▶ zielone partnerstwo między Marokiem a UE;
- ▶ plan gospodarczo-inwestycyjny dla południowego sąsiedztwa;
- ▶ zielony sojusz z Japonią;
- ▶ wspólny komunikat w sprawie odnowionego partnerstwa z państwami Zatoki Perskiej;
- ▶ plany działania dotyczące współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w krajach partnerskich;
- ▶ strategiczny plan odbudowy RebuildUkraine;
- ▶ komunikat „Polityka Partnerstwa Wschodniego po 2020 r. – Wzmacnianie odporności – Partnerstwo Wschodnie, które służy wszystkim”;
- ▶ analizę luk inwestycyjnych w zakresie obronności;
- ▶ Plan działań na rzecz korytarzy solidarnościowych między UE a Ukrainą ułatwiających wywóz produktów rolnych z Ukrainy i handel dwustronny między Ukrainą a UE;
- ▶ zalecenie w sprawie wspólnego unijnego zestawu narzędzi służących rozwiązaniu problemu niedoborów półprzewodników oraz unijnego mechanizmu monitorowania ekosystemu półprzewodników;
- ▶ Radę UE–USA ds. Handlu i Technologii;
- ▶ Radę UE–Indie ds. Handlu i Technologii;
- ▶ rozszerzenie sieci TEN-T na Ukrainę;

- ▶ porozumienia w sprawie transportu drogowego z Ukrainą i Mołdawią;
- ▶ nowy Plan dla UE w dziedzinie zwalczania terroryzmu określający kierunek dalszych działań w dziedzinie zwalczania terroryzmu na szczeblu UE, który ma zapewnić lepsze przewidywanie zagrożeń terrorystycznych, zapobieganie im, lepszą ochronę przed nimi i lepsze reagowanie na nie;
- ▶ zestaw narzędzi pomagających w łagodzeniu ingerencji zewnętrznych w badania naukowe i innowacje;
- ▶ komunikat „Globalne podejście do badań naukowych i innowacji”;
- ▶ komunikat „Przegląd polityki handlowej – otwarta, zrównoważona i asertywna polityka handlowa”;
- ▶ wznowienie negocjacji w sprawie umowy handlowej z Indiami;
- ▶ partnerstwo cyfrowe UE-Japonia;

wzywa Parlament Europejski lub Radę do bezzwłocznego przyjęcia:

- ▶ planu REPowerEU;
- ▶ komunikatu w sprawie krótkoterminowych interwencji na rynku gazu i energii elektrycznej;
- ▶ europejskiego aktu w sprawie chipów, w tym zmiany jednolitego aktu podstawowego ustanawiającego partnerstwa europejskie;
- ▶ rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny;
- ▶ wniosku dotyczącego nowych ogólnych systemów preferencji taryfowych;
- ▶ wniosku dotyczącego instrumentu chroniącego przed wymuszaniem;
- ▶ dyrektywy w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia;
- ▶ zmiany w postaci dodania do dziedzin przestępczości określonych w art. 83 ust. 1 TFUE naruszenia i uchylania się od stosowania unijnych środków ograniczających;

zamierza przedstawić wnioski dotyczące:

- ▶ instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskich zdolności przemysłowych w dziedzinie obronności przez wspólne zamówienia;
- ▶ rozporządzenia ustanawiającego wspólny Europejski program inwestycji w dziedzinie obronności;
- ▶ prawodawstwa europejskiego dotyczącego surowców krytycznych;
- ▶ instrumentu nadzwyczajnego jednolitego rynku umożliwiającego szybkie reagowanie na przyszłe kryzysy i gwarantującego niezakłócony przepływ towarów i osób oraz dostęp do niezbędnych dostaw i usług;
- ▶ wsparcia dla służb celnych we wdrażaniu przepisów dotyczących pracy dzieci;
- ▶ partnerstw cyfrowych zapowiedzianych w strategii na rzecz regionu Indo-Pacyfiku;
- ▶ przyczyniania się umów handlowych do zrównoważonego rozwoju w świetle wyników przeglądu dotyczącego handlu i zrównoważonego rozwoju;
- ▶ ratyfikacji niedawno zawartych umów handlowych w celu umocnienia kluczowych stosunków;
- ▶ planu działania na rzecz młodzieży w działaniach zewnętrznych UE;
- ▶ strategii w zakresie dronów i bezzałogowych statków powietrznych;

rozważy nowe obszary działania, takie jak:

- nowe środki zwiększające ogólne bezpieczeństwo żywnościowe UE;
- odporność łańcucha dostaw i przejrzystość w odniesieniu do leków o krytycznym znaczeniu, a także produktów i składników medycznych.

5. WARTOŚCI I PRAWA, PRAWORZĄDNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO

Konferencja zaowocowała sześcioma ogólnymi propozycjami dotyczącymi wartości i praw, praworządności i bezpieczeństwa⁵:

- 25. Praworządność, wartości demokratyczne i tożsamość europejska – systematyczne podtrzymywanie praworządności we wszystkich państwach członkowskich.*
- 26. Ochrona danych – zagwarantowanie polityki przetwarzania danych zorientowanej na obywatela i zapewniającej lepszą ochronę.*
- 27. Media, fałszywe informacje, dezinformacja, weryfikacja informacji, cyberbezpieczeństwo – Zwalczanie dezinformacji poprzez dalsze wspieranie niezależności i pluralizmu mediów oraz umiejętności korzystania z mediów.*
- 28. Media, fałszywe informacje, dezinformacja, weryfikacja informacji, cyberbezpieczeństwo (bis) – wzmocnienie roli UE w przeciwdziałaniu zagrożeniom cyberbezpieczeństwa.*
- 29. Przeciwdziałanie dyskryminacji, równość i jakość życia – podjęcie działań w celu harmonizacji warunków życia w całej UE i poprawy społeczno-ekonomicznej jakości życia obywateli Unii.*
- 30. Prawa zwierząt, rolnictwo – podjęcie zdecydowanych działań w celu promowania i zagwarantowania rolnictwa bardziej ekologicznego i zorientowanego na klimat.*

Aby zrealizować propozycje przedstawione w ramach Konferencji, Komisja przedstawiła już:

- ▶ roczne sprawozdanie na temat praworządności;
- ▶ rozporządzenie w sprawie ogólnego systemu warunkowości służącego ochronie budżetu Unii;
- ▶ materiały informacyjne:
 - media społecznościowe i komunikacja wizualna;
 - strony internetowe w domenie europa.eu w postaci przyjaznej dla urządzeń mobilnych (w tym kącik edukacyjny);
 - strona internetowa EUvsDisinfo;
 - publikacje i dane rozpowszechniane przez Urząd Publikacji;
 - portal usług audiowizualnych Komisji;
 - informacje o kluczowych inicjatywach politycznych w wersji przystępnej dla dzieci;
- ▶ dalsze wskazówki ze strony Europejskiej Rady Ochrony Danych;
- ▶ strategię UE w zakresie unii bezpieczeństwa;
- ▶ wzmocniony kodeks postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji;
- ▶ nową inicjatywę „Lepszy Internet dla dzieci”;

⁵ Tych sześć propozycji obejmuje łącznie 24 konkretne środki.

- ▶ Europejskie Obserwatorium Mediów Cyfrowych z ewentualną platformą;
- ▶ ocenę jakości życia w sprawozdaniach dotyczących europejskiego semestru;
- ▶ strategię Unii równości dotyczące: równouprawnienia płci, praw LGTBIQ, niepełnosprawności, przeciwdziałania rasizmowi i integracji Romów;
- ▶ Strategię UE w sprawie zwalczania antysemityzmu i wspierania życia żydowskiego;

wzywa Parlament Europejski lub Radę do bezwłocznego przyjęcia:

- ▶ zestawu propozycji służących ukróceniu ewidentnie bezpodstawnych lub stanowiących nadużycie postępowań sądowych przeciwko debacie publicznej (znanych jako SLAPP);
- ▶ rozporządzenia zmieniającego zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów linii lotniczych oraz rozporządzenia w sprawie odpowiedzialności przewoźnika lotniczego;

zamierza przedstawić wnioski dotyczące:

- ▶ europejskiego aktu o wolności mediów;
- ▶ unijnej karty osoby niepełnosprawnej;
- ▶ wzmocnienia roli i niezależności organów ds. równości;
- ▶ wniosku ustawodawczego w sprawie wzajemnego uznawania rodzicielstwa przez państwa członkowskie;

rozważy nowe obszary działania, takie jak:

- ▶ inicjatywa dotycząca stowarzyszeń i organizacji non-profit;
- ▶ coroczna Konferencja poświęcona praworządności, w której oprócz zainteresowanych stron wezmą udział obywatele.

6. TRANSFORMACJA CYFROWA

Konferencja zaowocowała pięcioma ogólnymi propozycjami dotyczącymi tego, w jaki sposób UE może włączyć się w proces transformacji cyfrowej⁶:

- 31. Dostęp do infrastruktury cyfrowej – równy dostęp do internetu jest podstawowym prawem każdego obywatela Unii. Proponuje się zapewnienie w praktyce dostępu do internetu i usług cyfrowych każdemu mieszkańcowi Europy oraz wzmocnienie suwerenności infrastruktury cyfrowej UE.*
- 32. Umiejętności cyfrowe i umiejętności, które wzmacniają pozycję obywateli – proponuje się, aby UE zadbała o to, by wszyscy obywatele Unii mogli czerpać korzyści z transformacji cyfrowej, wyposażając ich w niezbędne umiejętności i możliwości cyfrowe.*
- 33. Bezpieczne i godne zaufania społeczeństwo cyfrowe, cyberbezpieczeństwo i przeciwdziałanie dezinformacji – proponuje się, aby w celu stworzenia bezpiecznego, odpornego i godnego zaufania społeczeństwa cyfrowego UE zapewniła skuteczne i szybkie wdrożenie obowiązującego prawodawstwa oraz posiadała większe uprawnienia w zakresie zwiększania cyberbezpieczeństwa, zwalczania nielegalnych treści i przestępczości w cyberprzestrzeni, przeciwdziałania zagrożeniom cybernetycznym ze strony podmiotów niepaństwowych i państw autorytarnych oraz usuwania skutków tych zagrożeń, a także przeciwdziałania dezinformacji.*
- 34. Bezpieczne i godne zaufania społeczeństwo cyfrowe, ochrona danych – wspiera się suwerenność danych osób fizycznych, lepszą świadomość oraz skuteczniejsze wdrażanie i egzekwowanie obowiązujących przepisów o ochronie danych (RODO), aby zwiększyć osobistą kontrolę nad własnymi danymi i ograniczyć wykorzystywanie ich niezgodnie z przeznaczeniem.*
- 35. Innowacje cyfrowe wzmacniające gospodarkę społeczną i zrównoważoną – proponuje się, aby UE wspierała działania w zakresie transformacji cyfrowej, które wzmacniają gospodarkę i jednolity rynek w sprawiedliwy i zrównoważony sposób, zwiększają europejską konkurencyjność w dziedzinie technologii i innowacji, wzmacniają jednolity rynek cyfrowy dla przedsiębiorstw każdej wielkości oraz czynią Europę światowym liderem w zakresie transformacji cyfrowej i cyfryzacji ukierunkowanej na człowieka.*

Aby zrealizować propozycje przedstawione w ramach Konferencji, Komisja: przedstawiła już:

- komunikat dotyczący cyfrowej dekady;
- europejską strategię w zakresie danych;
- unijną strategię cyberbezpieczeństwa;
- cele dotyczące upowszechnienia szerokopasmowego internetu na obszarach wiejskich w ramach strategii „Od pola do stołu”;

⁶ Tych pięć propozycji obejmuje łącznie 40 konkretnych środków.

- ▶ zorganizowany dialog na temat edukacji cyfrowej i umiejętności cyfrowych;
- ▶ platformę i koalicję na rzecz umiejętności cyfrowych i zatrudnienia;
- ▶ Europejski Tydzień Kodowania;
- ▶ wsparcie dyskusji partnerów społecznych, w tym ich bieżących działań w zakresie telepracy i prawa do bycia offline;
- ▶ Europejskie Centrum Kompetencji w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa;
- ▶ zalecenie dotyczące cyberbezpieczeństwa sieci 5G;
- ▶ zalecenie dotyczące indywidualnych rachunków szkoleniowych i mikropoświadczeń;
- ▶ zestaw narzędzi dotyczących łączności;
- ▶ dyrektywę w sprawie portów ładowarek do urządzeń elektronicznych;
- ▶ europejską infrastrukturę usług technologii blockchain;
- ▶ akt w sprawie zarządzania danymi;
- ▶ akt o usługach cyfrowych;
- ▶ akt o rynkach cyfrowych;
- ▶ program WiFi4EU;
- ▶ program roboczy „Badania naukowe i innowacje w dziedzinie 6G”;
- ▶ dyrektywę w sprawie środków na rzecz wspólnego wysokiego poziomu cyberbezpieczeństwa w całej Unii (zmienioną dyrektywę w sprawie bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych lub NIS 2);
- ▶ inicjatywy obejmujące europejską platformę deszyfrującą, centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego, europejski atlas cyberbezpieczeństwa;
- ▶ przestrzeń danych językowych tworzącą wzajemnie połączoną i konkurencyjną europejską gospodarkę danych w celu ponownego wykorzystania zasobów przez podmioty publiczne i prywatne;
- ▶ przegląd dyrektywy w sprawie dostępności stron internetowych;
- ▶ przegląd skoordynowanego planu w sprawie sztucznej inteligencji;
- ▶ komunikat w sprawie promowania europejskiego podejścia do sztucznej inteligencji;

wzywa Parlament Europejski lub Radę do bezzwłocznego przyjęcia:

- ▶ deklaracji praw i zasad cyfrowych w cyfrowej dekadzie;
- ▶ programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie”;
- ▶ rozporządzenia w sprawie poszanowania życia prywatnego oraz ochrony danych osobowych w łączności elektronicznej (rozporządzenie w sprawie e-privacy);
- ▶ wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie zwiększenia odporności podmiotów krytycznych – ram dotyczących wszystkich rodzajów ryzyka, mających na celu wspieranie podmiotów krytycznych w państwach członkowskich w zapobieganiu zakłócającym zdarzeniom, stawianiu im oporu, dostosowywaniu się do nich i usuwaniu ich skutków;
- ▶ rozporządzenia w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego;
- ▶ aktu w sprawie sztucznej inteligencji;
- ▶ rozporządzenia w sprawie europejskiej tożsamości cyfrowej;
- ▶ aktu w sprawie danych dotyczącego zapewnienia sprawiedliwego podziału wartości danych oraz dostępu do nich i ich wykorzystywania w UE we wszystkich sektorach gospodarki;
- ▶ rozporządzenia ustanawiającego unijny program bezpiecznej łączności – plan stworzenia unijnego systemu bezpiecznej łączności z wykorzystaniem infrastruktury kosmicznej;

- ▶ zalecenia w sprawie utworzenia wspólnej jednostki ds. cyberbezpieczeństwa, która będzie w zaawansowany i skoordynowany sposób reagować na rosnącą liczbą poważnych cyberincydentów mających wpływ na służby publiczne, przedsiębiorstwa i obywateli w całej UE;
- ▶ rozporządzenia i dyrektywy w sprawie cyfryzacji transgranicznej współpracy sądowej i dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych, handlowych i karnych;
- ▶ rozporządzenia ustanawiającego platformę współpracy wspierającą funkcjonowanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych;
- ▶ rozporządzenia w sprawie cyfrowej wymiany informacji w sprawach dotyczących terroryzmu;
- ▶ rozporządzenia w sprawie kryptoaktywów;
- ▶ dyrektywy w sprawie inteligentnych systemów transportowych;
- ▶ rozporządzenia w sprawie jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej;

zamierza przedstawić wnioski dotyczące:

- ▶ europejskiego aktu dotyczącego cyberodporności;
- ▶ zmienionej dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów sieci szerokopasmowych;
- ▶ zmienionych wytycznych dotyczących pomocy państwa dla sieci szerokopasmowych;
- ▶ zalecenia w sprawie poprawy oferty edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie umiejętności cyfrowych;
- ▶ zalecenia w sprawie czynników sprzyjających edukacji cyfrowej;
- ▶ stanowiska Unii na Światową Konferencję Radiokomunikacyjną w 2023 r., przewidującego zmianę międzynarodowych przepisów radiowych w sposób sprzyjający swobodnej komunikacji w całej UE;
- ▶ europejskiego certyfikatu umiejętności cyfrowych;
- ▶ odpowiedzialności za sztuczną inteligencję;
- ▶ oceny adekwatności unijnego prawa ochrony konsumentów w zakresie sprawiedliwości cyfrowej;
- ▶ przeglądu dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za produkty;
- ▶ wniosku w sprawie strategii rządów UE dotyczącej interoperacyjności;
- ▶ planu działania na rzecz cyfryzacji systemów energetycznych oraz rozwiązania problemu zużycia energii przez infrastrukturę cyfrową;
- ▶ inicjatywy „GreenData4All” – zaktualizowane przepisy dotyczące geoprzestrzennych danych środowiskowych oraz dostępu do informacji dotyczących środowiska;
- ▶ inicjatywy dotyczącej VAT w erze cyfrowej;

rozważy nowe obszary działania, takie jak:

- ▶ wzmocnienie egzekwowania przepisów RODO, w tym refleksja nad procedurą administracyjną dotyczącą stosowania RODO w sprawach transgranicznych, a także intensyfikacja komunikacji na temat przepisów o ochronie danych i zgody oraz poprawa informacji o sposobie wykorzystywania danych;
- ▶ dalszy rozwój europejskiej tożsamości cyfrowej, w tym ułatwienie transakcji transgranicznych;
- ▶ europejskie przestrzenie danych dla mobilności i turystyki;
- ▶ europejskie ramy pomiaru, oceny i informowania obywateli o wpływie cyfryzacji na środowisko;
- ▶ lepsze egzekwowanie przepisów dotyczących ochrony konsumentów;

- ▶ alternatywne sposoby rozwiązywania sporów konsumenckich;
- ▶ inicjatywy na rzecz zwiększenia spójności cyfrowej w oparciu o europejskie ośrodki innowacji cyfrowych;
- ▶ dalszy rozwój wymiaru wielojęzycznego w kontekście transformacji cyfrowej w UE;
- ▶ standardowy program dotyczący netykiety i praw użytkowników w internecie;
- ▶ działania normalizacyjne w zakresie sztucznej inteligencji;
- ▶ działanie przygotowawcze do monitorowania ciemnej sieci skoordynowanego na poziomie UE.

7. DEMOKRACJA EUROPEJSKA

W trakcie Konferencji w sprawie przyszłości Europy sformułowano pięć ogólnych propozycji dotyczących demokracji europejskiej⁷. Wezwano na niej UE do zajęcia się takimi kwestiami jak:

- 36. Informowanie obywateli, uczestnictwo i młodzież – zwiększenie uczestnictwa obywateli i młodzieży w demokracji na poziomie Unii Europejskiej w celu zapewnienia Europejczykom „pełnego doświadczenia obywatelskiego” i skutecznego uczestnictwa oraz uwzględniania ich opinii także w okresie między wyborami. Dlatego też dla każdego tematu należy rozważyć najbardziej odpowiednią formę uczestnictwa.*
- 37. Informowanie obywateli, uczestnictwo i młodzież (bis) – sprawienie, by Unia Europejska była bardziej zrozumiała i dostępna, oraz wzmocnienie wspólnej tożsamości europejskiej.*
- 38. Demokracja i wybory – ugruntowanie demokracji europejskiej poprzez wzmocnienie jej podstaw, zwiększenie udziału w wyborach do Parlamentu Europejskiego, wspieranie ponadnarodowej debaty na temat kwestii europejskich oraz zapewnienie silnego związku pomiędzy obywatelami a wybranymi przez nich przedstawicielami.*
- 39. Proces decyzyjny w UE – usprawnienie procesu decyzyjnego w UE w celu zapewnienia zdolności UE do działania, przy jednoczesnym uwzględnieniu interesów wszystkich państw członkowskich oraz zagwarantowaniu przejrzystego i zrozumiałego dla obywateli procesu.*
- 40. Pomocniczość.*

Aby zrealizować propozycje przedstawione w ramach Konferencji, Komisja: przedstawiła już:

- ▶ europejski plan działania na rzecz demokracji;
- ▶ sprawozdanie na temat obywatelstwa UE z 2020 r.;
- ▶ strategię na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami;
- ▶ ulepszone sposoby angażowania obywateli poprzez portal „Wyraź swoją opinię”, europejską inicjatywę obywatelską i inne formy zaangażowania obywatelskiego;
- ▶ komunikat w sprawie lepszego stanowienia prawa, a następnie zmienione wytyczne i ulepszony zestaw narzędzi;
- ▶ zalecenia w sprawie zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa dziennikarzom oraz wzmocnienia ich pozycji;
- ▶ usługi medialne (w zakresie tradycyjnych i nowych mediów) dostarczające mediom w Brukseli i wszystkich państwach członkowskich informacji faktycznych na temat inicjatyw i działań UE;
- ▶ przedstawicielstwa Komisji Europejskiej;

⁷ Tych pięć propozycji obejmuje łącznie 35 konkretnych środków.

- ▶ sieć biur Europe Direct;
- ▶ kampanie komunikacji instytucjonalnej koncentrujące się szczególnie na dotarciu do młodych Europejczyków;
- ▶ Kodeks dobrego postępowania administracyjnego;
- ▶ Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct, które odpowiada na pytania obywateli dotyczące UE w 24 językach urzędowych oraz w innych językach, m.in. ukraińskim;
- ▶ projekt pilotażowy „Tworzenie Europy razem z samorządami lokalnymi”, umożliwiający radnym w samorządach terytorialnych komunikowanie się na temat UE;
- ▶ projekty badawcze dotyczące sensownej i etycznej komunikacji;
- ▶ zaangażowanie obywateli w badania naukowe jako zasada programu „Horyzont Europa” i cel operacyjny;
- ▶ Centrum Kompetencji Komisji Europejskiej ds. Demokracji Uczestniczącej i Deliberatywnej pod kierownictwem Wspólnego Centrum Badawczego;
- ▶ system eTranslation ułatwiający komunikację we wszystkich językach urzędowych UE;
- ▶ plan działania na rzecz dostępności stron internetowych, aby wszystkie informacje publikowane przez Komisję w internecie były dostępne dla osób z niepełnosprawnościami;
- ▶ program „Globalny wymiar Europy na rzecz praw człowieka i demokracji”;
- ▶ platforma uczestnictwa dzieci, która połączy istniejące mechanizmy uczestnictwa dzieci na poziomie lokalnym, krajowym i unijnym oraz włączy dzieci w proces decyzyjny w UE;
- ▶ program „Horyzont Europa”, część klastra 2 poświęcona innowacyjnym badaniom nad demokracją i sprawowaniem rządów oraz projekty badawcze dotyczące skutecznych metod wielopoziomowych, wielojęzycznych i wielomodalnych debat obywatelskich na poziomie UE;
- ▶ sieć na rzecz innowacyjnych rozwiązań dla przyszłości demokracji;
- ▶ modele pilotażowe ukierunkowanych debat i procesów współtworzenia konkretnych polityk UE;

wzywa Parlament Europejski lub Radę do bezzwłocznego przyjęcia:

- ▶ wniosku w sprawie przejrzystości i targetowania reklamy politycznej;
- ▶ zmiany rozporządzenia w sprawie finansowania europejskich partii politycznych;
- ▶ zmiany dyrektywy Rady w sprawie praw wyborczych przemieszczających się obywateli UE w wyborach do Parlamentu Europejskiego;
- ▶ zmiany dyrektywy Rady w sprawie praw wyborczych przemieszczających się obywateli UE w wyborach lokalnych;

zamierza przedstawić wnioski dotyczące:

- ▶ sprawozdania na temat obywatelstwa UE – 2023 r.;
- ▶ poświęcenia czasu i zasobów na zorganizowanie paneli obywatelskich w celu pogłębienia wybranych kluczowych tematów i pomocy w przygotowaniu szczególnie ważnych zestawów kluczowych inicjatyw oraz uzyskania informacji zwrotnych przed rozpoczęciem procesu legislacyjnego;
- ▶ organizowania mniejszych, ukierunkowanych procesów deliberacyjnych lub procesów współtworzenia/współprojektowania, prowadzonych na mniejszą skalę,

w celu rozwiązania konkretnych kwestii politycznych w sposób bardziej opłacalny i w krótszym czasie;

- ▶ spójnego i konstruktywnego podejścia do zapewnienia udziału młodzieży w kształtowaniu polityki poprzez jej systematyczny udział w panelach obywatelskich, w prowadzonych na mniejszą skalę procesach deliberatywnego współtworzenia polityki oraz poprzez zwrócenie szczególnej uwagi na wpływ planowanej polityki na młode pokolenie;
- ▶ dalszego rozwoju portalu „Wyraź swoją opinię”, aby stał się on jeszcze łatwiej dostępnym internetowym ośrodkiem gromadzącym wszystkie informacje na temat prowadzonych przez Komisję mechanizmów zaangażowania obywateli. Platforma zostanie wzmocniona poprzez zintegrowanie funkcji deliberatywnych platformy Konferencji oraz innych istotnych funkcji „technologii obywatelskich”, w tym wydarzeń partycypacyjnych online;
- ▶ dalszego wzmocnienia interakcji w internecie i poza nim oraz promowania zaangażowania obywateli na poziomie lokalnym;
- ▶ włączenia informacji i komunikacji ukierunkowanych na obywateli w cały proces kształtowania polityki, aby wspierać aktywność obywatelską i demokratyczne uczestnictwo – m.in. przed wyborami do Parlamentu Europejskiego – w duchu wspólnej odpowiedzialności instytucji UE, państw członkowskich wszystkich szczebli i społeczeństwa obywatelskiego;
- ▶ używania zrozumiałego języka we wszystkich formach komunikacji publicznej, dostosowanego do kanałów i formatów komunikacji z poszczególnymi grupami odbiorców;
- ▶ opracowania nowego systemu składania i rozpatrywania wniosków o dostęp do dokumentów, w tym publicznego portalu dla obywateli;
- ▶ dalszego rozwijania punktów Europe Direct w lokalne centra kontaktowe UE;

rozważy nowe obszary działania, takie jak:

- ▶ pomoc w budowaniu zdolności wśród podmiotów krajowych, regionalnych i lokalnych w celu uruchomienia nowej generacji zdecentralizowanych dialogów obywatelskich opartych na podejściu deliberatywnym;
- ▶ opracowanie Europejskiej Karty Uczestnictwa Obywatelskiego skierowanej do wszystkich uczestników lub współorganizatorów działań promujących ogólne zasady niezbędne do skutecznego zaangażowania obywatelskiego;
- ▶ uczynienie obywatelstwa europejskiego bardziej namacalnym dla obywateli, w tym poprzez wzmocnienie praw z nim związanych oraz zapewnienie wiarygodnych i łatwo dostępnych informacji na jego temat;
- ▶ promowanie materiałów dydaktycznych pochodzących z europejskich projektów współpracy w „Kąciku edukacyjnym” Komisji oraz opracowanie nowych materiałów dydaktycznych, w których podkreślone zostanie znaczenie aktywnego obywatelstwa i umiejętności korzystania z mediów;
- ▶ zwiększenie przejrzystości procesu decyzyjnego w UE poprzez umożliwienie obserwatorom dokładnego śledzenia procesu decyzyjnego. Tacy przedstawiciele mogliby być zapraszani przez trzy instytucje do obserwowania wybranych międzyinstytucjonalnych procesów decyzyjnych UE dotyczących tematów będących przedmiotem szerszego zainteresowania, a następnie „relacjonować” rozwój wydarzeń obywatelom w Europie.

8. MIGRACJA

Konferencja zaowocowała pięcioma ogólnymi propozycjami dotyczącymi migracji⁸:

- 41. Legalna migracja – wzmocnienie roli UE w dziedzinie legalnej migracji.*
- 42. Migracja nieuregulowana – wzmocnienie roli UE w zwalczaniu wszelkich form migracji nieuregulowanej oraz zwiększenie ochrony granic zewnętrznych Unii Europejskiej, przy jednoczesnym poszanowaniu praw człowieka.*
- 43. Migracja nieuregulowana (bis) – jednolite stosowanie we wszystkich państwach członkowskich wspólnych zasad dotyczących pierwszego przyjęcia migrantów.*
- 44. Azyl, integracja – wzmocnienie roli UE i zreformowanie europejskiego systemu azylowego w oparciu o zasadę solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności.*
- 45. Azyl, integracja (bis) – poprawa polityki integracyjnej we wszystkich państwach członkowskich.*

Aby zrealizować propozycje przedstawione w ramach Konferencji, Komisja: przedstawiła już:

- ▶ rozporządzenia w sprawie działań na rzecz uchodźców w Europie w ramach polityki spójności;
- ▶ uruchomienie dyrektywy o tymczasowej ochronie w celu pomocy osobom uciekającym przed agresją Rosji wobec Ukrainy;
- ▶ dyrektywę w sprawie niebieskiej karty w odniesieniu do warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w Unii Europejskiej w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji;
- ▶ rozporządzenie w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej;
- ▶ kompleksowe i przynoszące obopólne korzyści partnerstwa z głównymi krajami pochodzenia i tranzytu w ramach Europejskiego paktu o imigracji i azylu;
- ▶ odnowiony plan działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów;
- ▶ Nowy program na rzecz regionu śródziemnomorskiego;
- ▶ rozporządzenie w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu;
- ▶ plan działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021–2027;
- ▶ strategię dotyczącą przyszłości strefy Schengen;
- ▶ strategię UE na rzecz dobrowolnych powrotów i reintegracji;
- ▶ komunikat pt. „Przyciąganie umiejętności i talentów do UE”;

wzywa Parlament Europejski lub Radę do bezzwłocznego przyjęcia:

- ▶ nowego paktu o migracji i azylu;
- ▶ pakietu dotyczącego umiejętności i talentów – dyrektywy w sprawie rezydentów długoterminowych i dyrektywy w sprawie jednego zezwolenia;

⁸ Tych pięć propozycji obejmuje łącznie 16 konkretnych środków.

- ▶ kodeksu granicznego Schengen;
- ▶ rozporządzenia w sprawie sytuacji instrumentalizacji w obszarze migracji i azylu;
- ▶ zmienionego rozporządzenia w sprawie procedur azylowych;
- ▶ wersji przekształconej dyrektywy ustanawiającej minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl;
- ▶ rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją;
- ▶ rozporządzenia w sprawie środków przeciwko przewoźnikom, którzy prowadzą lub ułatwiają handel ludźmi lub przemyt migrantów;

zamierza przedstawić wnioski dotyczące:

- ▶ ogólnounijnej kampanii informacyjnej na temat migracji;
- ▶ wieloletniej kampanii informacyjnej mającej na celu zwiększenie widoczności unijnego narzędzia do określania profilu umiejętności obywateli państw trzecich;

rozważy nowe obszary działania, takie jak:

- ▶ przeciwdziałanie niedoborom zatrudnienia i siły roboczej odzwierciedlającym kontekst geopolityczny;
- ▶ ocena prawodawstwa dotyczącego przeciwdziałania handlowi ludźmi i w razie potrzeby zaproponowanie jego zmiany;
- ▶ przyspieszenie prac związanych z pierwszym przyjęciem.

9. EDUKACJA, KULTURA, MŁODZIEŻ I SPORT

Konferencja zaowocowała czterema ogólnymi propozycjami dotyczącymi edukacji, kultury, młodzieży i sportu⁹:

- 46. Edukacja – UE i jej państwa członkowskie powinny dążyć do utworzenia do 2025 r. włączającego europejskiego obszaru edukacji, w ramach którego wszyscy obywatele, w tym mieszkańcy obszarów wiejskich i regionów oddalonych, będą mieli równy dostęp do edukacji o wysokiej jakości i możliwość uczenia się przez całe życie.*
- 47. Europejskie kwestie dotyczące młodzieży – UE i jej państwa członkowskie muszą we wszystkich stosownych strategiach politycznych, w tym w polityce regionalnej Unii Europejskiej, skupić się na konkretnych potrzebach osób młodych, by zaoferować im jak najlepsze warunki do nauki i pracy oraz rozpoczęcia samodzielnego życia, a jednocześnie włączyć ich w życie demokratyczne i procesy decyzyjne, także na szczeblu europejskim. Organizacje młodzieżowe mają do odegrania kluczową rolę.*
- 48. Kultura i wymiany – w celu promowania kultury wymiany oraz wspierania tożsamości europejskiej i różnorodności europejskiej w różnych dziedzinach, państwa członkowskie, przy wsparciu Unii Europejskiej, powinny ułatwiać wymiany europejskie w różnych dziedzinach, promować wielojęzyczność, stwarzać możliwości dzielenia się kulturami europejskimi, chronić europejskie dziedzictwo kulturowe i kulturę oraz podejmować działania zapewniające odpowiednią ochronę osób zawodowo związanych z kulturą na poziomie UE.*
- 49. Sport – sport ma kluczowe znaczenie dla naszych społeczeństw – pozwala bronić naszych wartości, zapewniać zdrowy tryb życia i starzenia się, promować kulturę wymiany, a także celebrować różnorodność dziedzictwa europejskiego.*

Aby zrealizować propozycje przedstawione w ramach Konferencji, Komisja: przedstawiła już:

- ▶ komunikat w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r.;
- ▶ Europejską strategię na rzecz szkół wyższych;
- ▶ zalecenie w sprawie budowania mostów na rzecz skutecznej europejskiej współpracy w szkolnictwie wyższym, w którym określono działania mające ułatwić dalsze studia transgraniczne i współpracę transgraniczną do połowy 2024 r., takie jak wspólne dyplomy oparte na wspólnie tworzonych kryteriach europejskich;
- ▶ Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej (2021–2027);
- ▶ zalecenie w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego;
- ▶ portal europejskiego obszaru edukacji mający na celu budowanie bardziej odpornych i sprzyjających włączeniu społecznemu systemów kształcenia i szkolenia;

⁹ Te cztery propozycje obejmują łącznie 24 konkretne środki.

- ▶ zalecenie w sprawie mikropoświadczeń;
- ▶ środki mające na celu wzmocnienie synergii pomiędzy EURES i Europass, rozszerzenie bazy członków/partnerów w EURES, pełną wymianę CV i wakatów oraz automatyczne dopasowywanie;
- ▶ wymiany między nauczycielami (eTwinning, europejska platforma internetowa dla szkół *School Education Gateway*, europejska platforma edukacji szkolnej);
- ▶ koalicję na rzecz edukacji dla klimatu;
- ▶ zalecenie w sprawie kształcenia mieszanego na rzecz wysokiej jakości szkolnictwa podstawowego i średniego sprzyjającego włączeniu społecznemu;
- ▶ Europejski Rok Młodości (2022);
- ▶ zalecenie w sprawie wolontariatu młodzieży, które ułatwi transnarodowy wolontariat młodzieży w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności;
- ▶ strategię UE na rzecz praw dziecka;
- ▶ ocenę zalecenia w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem;
- ▶ coroczny Europejski Tydzień Sportu, kampanie BeActive i BeInclusive;
- ▶ kampanię „HealthyLifestyle4All” mającą na celu powiązanie sportu i aktywnego stylu życia z polityką zdrowotną, żywnościową i innymi politykami oraz zmobilizowanie organów publicznych i ruchu sportowego do przyłączenia się do tej inicjatywy poprzez złożenie własnych zobowiązań;
- ▶ zalecenie w sprawie wspólnej europejskiej przestrzeni danych na potrzeby dziedzictwa kulturowego;
- ▶ program wzajemnego uczenia się w zakresie dziedzictwa kulturowego skierowany do miast i regionów;
- ▶ „Głosy kultury” – zorganizowany dialog z sektorem kultury;
- ▶ zalecenie w sprawie uczenia się na rzecz zielonej transformacji i zrównoważonego rozwoju;
- ▶ utworzenie grupy ekspertów ds. dobrego samopoczucia w szkole;

zamierza przedstawić wnioski dotyczące:

- ▶ zalecenia w sprawie ścieżek do szkolnego sukcesu, które koncentruje się na wspieraniu uczniów mających problemy z nabyciem umiejętności podstawowych, na kwestii świadectwa ukończenia szkoły średniej oraz na zmniejszeniu liczby osób młodych, którzy przedwcześnie porzucili naukę;
- ▶ przeglądu unijnego programu „Owoce, warzywa i mleko w szkole”;
- ▶ kampanii uświadamiającej, że warto uczyć się przedmiotów ścisłych;
- ▶ wieloletniej kampanii informacyjnej mającej na celu zwiększenie widoczności EURES;
- ▶ aktualizacji ram mobilności edukacyjnej;

rozważy nowe obszary działania, takie jak:

- ▶ dalsze doskonalenie platformy informacyjnej służącej wymianie i gromadzeniu informacji związanych z edukacją.